

Haarlem

Retouradres Postbus 3333, 2001 DH Haarlem

Stedelijke Adviesraad Multiculturele Stad
t.a.v. de voorzitter mw. C-Y Sikkema,
Tetterodestraat 19
2023 XK Haarlem

Datum 21 november 2006
Ons kenmerk MO/OWG/2006/1247
Contactpersoon H.T. Lock
Doorkiesnummer 023-5115515
E-mail lockh@haarlem.nl
Onderwerp Antwoord advies huiswerkbegeleiding

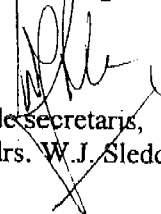
Geachte leden van de SAMS,

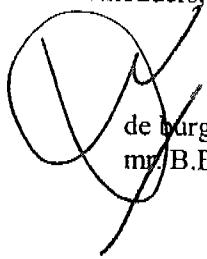
In november 2005 heeft u aan ons het advies 'Huiswerkbegeleiding in Haarlem, een gemeenschappelijke zaak' aangeboden. Op 14 november 2006 hebben wij een reactie op uw advies vastgesteld. Bij deze ontvangt u ons antwoord op uw advies vastgelegd in notitie 'Beleid huiswerkbegeleiding in Haarlem. Reactie gemeentebestuur op SAMS-advies'.

Wij danken u hartelijk voor het door u uitgebrachte advies en wensen u succes bij uw toekomstige activiteiten.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders.

de secretaris,
drs. W.J. Sleddering

de burgemeester,
mr. B.B. Schneiders

Bijlage: notitie 'Beleid huiswerkbegeleiding in Haarlem. Reactie gemeentebestuur op SAMS-advies'.

Haarlem

Beleid huiswerkbegeleiding in Haarlem

Reactie gemeentebestuur op SAMS-advies

Haarlem, oktober 2006

Bijlage bij collegebesluit MO/OWG/2006/1178

1. Inleiding

In november 2005 heeft de Stedelijke Adviesraad Multiculturele Stad (SAMS) aan het gemeentebestuur het advies 'Huiswerkbegeleiding in Haarlem, een gemeenschappelijk zaak' aangeboden. De SAMS signaleert dat er in onze stad vanuit allochtone zelforganisaties, vanuit het onderwijs en vanuit het particulier initiatief een aanbod van huiswerkbegeleiding is. Met het uitbrengen van het advies zoekt de SAMS naar mogelijkheden om te stimuleren dat de verschillende partijen zich in blijven zetten voor huiswerkbegeleiding, waarbij de SAMS toevoegt dat meer onderlinge afstemming en samenwerking tussen de verschillende actoren nodig is. De SAMS stelt dat de behoefte van leerlingen aan begeleiding niet eenduidig is en dat voor allochtone leerlingen zowel het aanbod van de zelforganisaties als het aanbod vanuit het onderwijs nuttig is. Het commerciële aanbod van huiswerkinstituten heeft volgens de SAMS gezien de hoge kosten een beperkt bereik onder allochtone leerlingen.

In het advies doet de SAMS vier aanbevelingen:

- *Inzake een meersporenbeleid*
De SAMS adviseert om randvoorwaarden te scheppen voor een meersporenbeleid waarmee (allochtone) leerlingen vanuit verschillende initiatieven ondersteuning kunnen krijgen bij het maken van hun huiswerk. Alle organisaties, van scholen tot zelforganisaties, bieden activiteiten op het gebied van huiswerkbegeleiding met eigen specifieke kwaliteiten. De SAMS adviseert dat de gemeente zelforganisaties in staat blijft stellen hun activiteiten uit te voeren. Het gemeentebestuur reserveert hiervoor een budget en ontwikkelt criteria waaraan de huiswerkbegeleiding moet voldoen; criteria over de kwaliteit, het bereik van de doelgroep, de eigen bijdrage van de ouders en samenwerking met de andere aanbieders.
- *Inzake een effectmeting*
De SAMS adviseert het gemeentebestuur om de effecten van huiswerkbegeleiding op schoolresultaten te meten en hiervoor een model te ontwikkelen.
- *Samenwerking en uitwisseling*
De SAMS benadrukt de noodzaak dat scholen en organisaties goed op de hoogte zijn van elkaars aanbod. Volgens de SAMS is het goed als scholen actief de samenwerking met allochtone zelforganisaties zoeken. De gemeente zou de regie op het gebied van afstemming moeten voeren. De SAMS stelt voor dat er jaarlijks een uitwisselingsbijeenkomst komt waarbij alle spelers uit het veld aanwezig zijn en ook de gemeente vertegenwoordigd is. De SAMS adviseert dat de gemeente het initiatief voor een dergelijke jaarlijkse bijeenkomst neemt.
  - *Onderzoek*
De SAMS adviseert dat er meer onderzoek gedaan wordt waarbij gekeken wordt naar het verband tussen huiswerkbegeleiding en andere aspecten uit het onderwijs, zoals schoolprestaties en/of sociale begeleiding.

2. Standpunt gemeentebestuur over aanbod huiswerkbegeleiding

Algemeen uitgangspunt

Het beleid 'Allemaal Haarlemmers' gaat uit van het principe 'samen wonen, samen werken en samen leven'. De inzet voor huiswerkbegeleiding sluit aan bij deze uitgangspunten.

Allemaal Haarlemmers veronderstelt een gelijkwaardige en actieve participatie in de stad van allochtone en autochtone Haarlemmers. De beoogde maatschappelijke effecten zijn tweeledig. In de eerste plaats het bevorderen van een positieve relatie tussen verschillende culturele Haarlemse bevolkingsgroepen (het vormgeven van Haarlem als multiculturele stad). In de tweede plaats het verbeteren van de maatschappelijke positie van de allochtone Haarlemmers.

Het gevarieerde aanbod aan huiswerkbegeleiding in Haarlem is een bewijs dat velen belang hechten aan de betekenis dat onderwijs heeft voor kansen van leerlingen. Zowel binnen het onderwijs als vanuit allochtone zelforganisaties zijn de afgelopen jaren initiatieven ontwikkeld om (allochtone) leerlingen te ondersteunen bij het maken van hun huiswerk. In het verleden is getwijfeld aan het belang dat allochtone ouders hechten aan de onderwijsloopbaan van hun kinderen. Het aanbod dat door Turkse en Marokkaanse studenten in de avonden en de weekeinden wordt verzorgd en de betrokkenheid van ouders hierbij toont het tegendeel aan en de voorbeeldfunctie van de studenten stimuleert de leerlingen. Wel staat het aanbod van allochtone zelforganisaties nu te los van het onderwijs. In de nota 'beleid allochtone zelforganisaties in Haarlem' (september 2005) heeft het college al aangekondigd dat onderzocht wordt welke mogelijkheden er zijn om het onderwijsveld en de allochtone zelforganisaties te laten samenwerken. Uitgangspunt hierbij is dat de primaire taak voor de uitvoering van huiswerkbegeleiding ligt bij het onderwijs en dat andere initiatieven in de stad hierop aanvullend zijn. Allochtone zelforganisaties werken vanuit hun specifieke karakter aanvullend op het primaire aanbod dat het onderwijs verzorgt.

Primaire aanbod vanuit het onderwijsveld

Op enkele scholen voor primair onderwijs kunnen leerlingen van groep 8 gebruik maken van huiswerkbegeleiding. Het betreft vooral leerlingen van wie bekend is dat zij moeite hebben met het op tijd uitvoeren van hun weektaak. De verwachting is dat zij al vanaf de brugklas problemen zullen krijgen met het zelfstandig maken van hun huiswerk.

Op vele scholen voor Voortgezet Onderwijs wordt na schooltijd huiswerkbegeleiding aangeboden. Leerlingen wordt de mogelijkheid geboden om in een rustige omgeving en onder toezicht zelfstandig huiswerk te maken en krijgen advies om hun studievoordigheden te verbeteren. Daarnaast of in combinatie hiermee bieden scholen ook bijles in de vorm van ondersteuning voor specifieke vakken. Gestreefd wordt naar aansluiting bij de inhoud van de lessen. Op grond van interne procedures kunnen leerlingen deelnemen. Zwakke prestaties, achterstand in een of meerdere vakken, onrustige thuissituatie, wens van leerling en/of ouders, advies van mentor spelen hierbij een rol. De uitvoering vindt plaats via leerkachten en/of externe huiswerkorganisaties. Er kan sprake zijn van een ouderbijdrage. Dit aanbod geldt in principe voor alle leerlingen. Er wordt geen onderscheid gemaakt tussen autochtone en allochtone leerlingen.

Aanvullend aanbod vanuit allochtone zelforganisaties

Een aantal allochtone zelforganisaties biedt huiswerkbegeleiding aan, met name gegeven door Turkse en Marokkaanse studenten in de avonden en weekeinden. Verspreid over de stadsdelen Noord, Oost en Schalkwijk krijgen leerlingen ondersteuning bij het maken van hun huiswerk. Het is een vorm van zelfhulp vanuit de Turkse en Marokkaanse gemeenschap die veel respons krijgt en de betrokkenheid bij het onderwijs van hun kinderen aantoont. De laatste jaren ontwikkelen meer zelforganisaties activiteiten op het terrein van huiswerkbegeleiding en computerles ter ondersteuning van allochtone leerlingen uit basis- en voortgezet onderwijs. Allochtone studenten zetten hun kwaliteiten in ter ondersteuning van allochtone leerlingen. Zij fungeren als voorbeeldfunctie en vullen zo de leemte op die veel allochtone ouders niet kunnen opvullen. Om een deel van de kosten van huiswerkbegeleiding te dekken ontvangen een aantal organisaties de afgelopen jaren subsidie uit het budget 'allochtone

groepen'. Ouders betalen een eigen bijdrage. In 2006 betreft dit Stichting de Witte Tulp, Stichting Nisa, MGT Furkan Jongeren, TNSP Yakamoz en de Afghaanse Vereniging Haarlem. De Werkgroep Avenir biedt huiswerkbegeleiding aan in het wijkcentrum Prisma in de Europawijk. Zij werken samen met basisschool De Piramide.

Budget voor aanvullend aanbod

In 2005 heeft de gemeenteraad het herijkte 'beleid allochtone zelforganisaties in Haarlem' vastgesteld. Kern van dit beleid is dat de gemeente zelforganisaties aanspreekt op hun professionaliteit en maatschappelijke verantwoordelijkheid. Beleid en middelen worden primair gericht op de inzet die allochtone zelforganisaties plegen voor emancipatie, integratie en participatie. Voor zelforganisaties bestaat een 'eigen' budget waarop zij een beroep kunnen doen. Aanvragen worden vanaf 2006 getoetst op de nieuwe criteria zoals vastgelegd in de nota 'beleid allochtone zelforganisaties in Haarlem'. De afgelopen jaren is de inzet van zelforganisaties voor huiswerkbegeleiding uit het 'budget allochtone zelforganisaties' gesubsidieerd.

Gezien het belang van het een aanvullend aanbod vanuit de allochtone zelforganisaties wordt hiervoor met ingang van 2007 een bedrag uit het 'budget allochtone zelforganisaties' gereserveerd van maximaal € 20.000,-. In het algemeen past de subsidieverlening voor het aanvullend aanbod binnen het 'beleid allochtone zelforganisaties in Haarlem' en zijn de bepalingen uit de Algemene Subsidieverordening van de gemeente Haarlem van toepassing.

Daarnaast houdt het college bij de beoordeling van subsidieverzoeken rekening met:

- De beschikbare financiële middelen. .
- Goede spreiding van het aanbod, in de zin van een spreiding naar delen van de stad als het bereik onder de verschillende bevolkingsgroepen.
- Bereidheid tot samenwerking met het onderwijsveld en daarbij te streven naar aansluiting bij lesinhoud en pedagogisch-didactische aanpak.

Bij een positieve beoordeling worden jaarlijks normen gehanteerd waarmee aanvragen afgehandeld worden. Deze worden jaarlijks na het zomerreces bekendgemaakt. Aan de ouders dient een eigen bijdrage te worden berekend. Zelforganisaties moeten zorg dragen voor voldoende kwaliteit van de begeleiders, bij voorkeur studenten van het HBO of universiteit. Zelforganisaties dienen in hun subsidieverzoek duidelijk aan te geven wanneer en op welke locatie huiswerkbegeleiding plaatsvindt. Wij zullen dit steekproefsgewijs controleren. Ook dienen zelforganisaties een eigen administratie bij te houden van het aantal kinderen dat van de huiswerkbegeleiding gebruik maakt. Deze administratie moet op verzoek van OWG toegankelijk zijn. In het algemeen geldt dat wij, gezien de grote verscheidenheid aan initiatieven, ieder subsidieverzoek apart bekijken en beoordelen. Als wij tot subsidiëring overgaan stellen wij het maximale aantal kinderen vast waarop het subsidie is gebaseerd. Uiteraard is de gesubsidieerde organisatie vrij om aan een groter aantal kinderen begeleiding te geven dan waarvoor subsidie wordt toegekend. Zelforganisaties dienen hun aanvraag voor 1 november van het voorgaande jaar in te dienen.

Uitwisseling tussen onderwijs en zelforganisaties

Het college kan zich vinden in het voorstel van de SAMS voor de organisatie van een uitwisselingsbijeenkomst waarbij alle spelers uit het veld aanwezig zijn en ook de gemeente vertegenwoordigd is. Hierbij kan het gaan om een algemene uitwisseling van aanpak & onderlinge aansluiting. Voor een vervolgbijeenkomst kan het thema didactiek zijn.

Effectmeting

Een separate effectmeting achten wij niet wenselijk. Deze effecten dienen in samenhang met andere prestaties van leerlingen onderzocht te worden. Per 1 augustus 2006 start het beleid met betrekking tot het OAB (Onderwijs Achterstanden Beleid). In dit verband zal het gemeentebestuur aan de schoolbesturen voorstellen de voorgestelde effectmeting onderdeel te laten zijn van de onderwijsmonitor.

Onderzoek

Bij een mogelijk onderzoek naar het verband tussen huiswerkbegeleiding en andere aspecten uit het onderwijs kan het beste gebruik gemaakt worden van de kwaliteitskaarten die openbaar zijn en van de inspectierapporten. Het college zal met de landelijke onderwijsinspectie overleggen om te kijken of zij hierover een onderzoek kunnen uitvoeren aangezien dat dit naar de opvatting van het college binnen de taken van de inspectie valt.

Communicatie

Voor een betere onderlinge afstemming en een algemene bekendheid van het aanbod huiswerkbegeleiding in Haarlem is goede communicatie nodig. Het college denkt hierbij aan de volgende stappen:

- te verzoeken aan de Kennemerkring van Schoolleiders jaarlijks ook de informatie over huiswerkbegeleiding die verzorgd wordt door allochtone organisaties, op te nemen in het Brugboek;
- te verzoeken aan de Kennemerkring van Schoolleiders om op de website brugweb.nl een apart onderdeel over huiswerkbegeleiding op te nemen waarin ook het aanbod van de allochtone zelforganisaties wordt vermeld;
- op andere lokale websites zoals haarlem.nl en multicultureelhaarlem.nl een vermelding en link te maken van de informatie op brugweb.nl;
- in de gemeentegids een vermelding te maken van het aanbod huiswerkbegeleiding
- en in de Stadskrant jaarlijks aandacht te besteden aan het aanbod huiswerkbegeleiding

Nota van B&W

Portefeuille M. Divendal
Auteur Dhr. H.T. Lock
Telefoon 5115515
E-mail: lockh@haarlem.nl
MO/OWG Reg.nr. 2006/1178
Bijlage: A
B & W-vergadering van 21 november 2006

Onderwerp

Huiswerkbegeleiding in Haarlem. Reactie gemeentebestuur op SAMS-advies.

Bestuurlijke context

In november 2005 heeft de Stedelijke Adviesraad Multiculturele Stad (SAMS) aan het college het advies 'Huiswerkbegeleiding in Haarlem, een gemeenschappelijke zaak' aangeboden. In de notitie 'Huiswerkbegeleiding in Haarlem. Reactie gemeentebestuur op SAMS-advies' formuleert het college een reactie op het advies.

In de reactie formuleert het college haar reactie op het advies van de SAMS waarbij een onderscheid gemaakt wordt naar het primaire aanbod vanuit het onderwijsveld en het aanvullende aanbod vanuit allochtone zelforganisaties. Voor het aanvullende aanbod wordt een maximaal budget vastgesteld. Het college sluit aan op het SAMS-voorstel voor uitwisseling tussen onderwijs en zelforganisaties. Hiernaast gaat het college in op de punten effectmeting en onderzoek. Tot slot volgt een communicatieparagraaf. Het college stuurt de SAMS de notitie 'Huiswerkbegeleiding in Haarlem.' samen met een begeleidend schrijven. Dit schrijven is ter ondertekening bijgevoegd.

Commissieparagraaf:

Gezien het politieke belang van onderwerp huiswerkbegeleiding en dat het een antwoord is op een advies van de Stedelijke Adviesraad Multiculturele Stad is het van belang dat de commissie kennis neemt van dit besluit.

B&W-besluit:

1. Het college stemt in met de notitie 'Huiswerkbegeleiding in Haarlem. Reactie gemeentebestuur op SAMS-advies'.
2. Het college neemt als uitgangspunt dat de primaire taak voor de uitvoering van huiswerkbegeleiding ligt bij het onderwijs en dat andere initiatieven in de stad hierop aanvullend zijn.
3. Het college besluit om met ingang van 2007 uit het budget allochtone zelforganisaties een bedrag van maximaal € 20.000,- te reserveren voor het aanvullend aanbod van allochtone zelforganisaties met betrekking tot huiswerkbegeleiding.
4. De kosten van het besluit bedragen maximaal € 20.000,--. Het besluit wordt gedekt uit programma gemeentelijk integratiebeleid productnummer 040501.
5. De SAMS ontvangt daags na dit besluit schriftelijk antwoord.
6. De Kennemerkring van Schoolleiders ontvangt de nota en over de uitvoering vindt nader overleg plaats.
7. De commissie Samenleving ontvangt het besluit van het college ter informatie

SAMS

STEDELIJKE
ADVIESRAAD

MULTICULTURELE
STAD HAARLEM

23

Huiswerkbegeleiding in Haarlem, een gemeenschappelijke zaak

Een advies van de
Stedelijke Adviesraad Multiculturele Stad Haarlem

Huiswerkbegeleiding in Haarlem, een gemeenschappelijke zaak

een advies van de Stedelijke Adviesraad Multiculturele Stad Haarlem

Inhoud

Inleiding	7
Samenvatting	9
Advies	11
Resultaten expertmeeting en inventarisatie	15
Beeld van het aanbod in Haarlem	21
Tot slot	22

Bijlage: Verslag van de expertmeeting huiswerkbegeleiding

Haarlem, oktober 2005

Colofon

Vorbereidingsgroep:

Inge Drewes
Antonia van Haaster-Dimitrova (tot juni 2005)
Joyce Jacobsz
Cora-Yfke Sikkema
Mohamed Ahalouan (tot juni 2005)
Djamel Lakrouz (tot juni 2005)

Ambtelijk secretaris:

Herman Lock

Tekst en eindredactie:

Muriel Nassenstein.

Foto:

Harry van Kesteren

1. Inleiding

De afgelopen tien tot vijftien jaar zijn in Haarlem van verschillende kanten initiatieven ontwikkeld om (allochtone) leerlingen van het voortgezet onderwijs te ondersteunen bij het maken van hun huiswerk. Dit is een belangrijke ontwikkeling aangezien voor veel (allochtone) leerlingen het niet altijd makkelijk is om thuis voldoende hulp te krijgen. De ouders zijn niet altijd de taal machtig of zijn onvoldoende bekend met het onderwijssysteem.

Allochtone zelforganisaties, met name Turkse en Marokkaanse studentenorganisaties, organiseren huiswerkbegeleiding. Uit eigen ervaring weten zij hoe moeilijk de weg door het voortgezet onderwijs kan zijn en dat leerlingen thuis (te) weinig begeleiding krijgen. De medewerkers van deze organisaties bieden leerlingen huiswerkbegeleiding in de avonduren en in het weekeinde op vrijwillige basis. De SAMS vindt deze ontwikkeling van groot belang. Het toont betrokkenheid met het onderwijs en laat zien dat er vanuit de verschillende allochtone bevolkingsgroepen een grote motivatie bestaat om bij te dragen aan goede opleidingsmogelijkheden voor de leerlingen in het voortgezet onderwijs. De SAMS wil deze ontwikkelingen graag voor het voetlicht plaatsen.

Naast de allochtone zelforganisaties, is er binnen het onderwijs zelf ook veel aandacht gekomen voor huiswerkbegeleiding en er zijn verschillende particuliere instituten die leerlingen begeleiden bij het maken van huiswerk en het trainen voor examens.

Aanleiding voor het advies

Op 4 juni jl. heeft de SAMS aan wethouder Ruud Grondel het 'Advies SAMS beleid allochtone zelforganisaties in Haarlem' aangeboden. Dit gevraagde advies is een reactie op de eerste versie van de beleidsnotitie 'Beleid allochtone zelforganisaties in Haarlem' dat het Haarlemse gemeentebestuur in oktober 2004 heeft vastgesteld. In deze notitie wordt een nieuw beleid voorgesteld, waarbij de inzet gericht wordt op het ondersteunen van projecten en activiteiten van allochtone zelforganisaties op het terrein van participatie en emancipatie. Eén van de onderdelen die in de notitie aan de orde komen is de organisatie van huiswerkbegeleiding door allochtone zelforganisaties. In het advies zegt de SAMS hierover:

"Op onderwijsgebied is sprake van een gelijksoortige situatie. Hier bieden verschillende allochtone zelforganisaties een bijzonder belangrijke inzet als het gaat om huiswerkbegeleiding, daar waar een leemte is bij de algemene onderwijsinstellingen. Gezien het voornemen van de gemeente om 2005 als een overgangsjaar te beschouwen voor deze activiteiten, gaat de SAMS in deze reactie niet nader in op het onderdeel huiswerkbegeleiding maar brengt hier in 2005 een apart advies over uit."

Met het advies '*Huiswerkbegeleiding in Haarlem. Een gemeenschappelijke zaak*' voldoet de SAMS aan dit voornemen.

Beperken tot huiswerkbegeleiding

De voorbereidingsgroep die dit advies vanuit de SAMS heeft voorbereid, heeft bewust gekozen om het onderwerp van dit advies af te bakenen en te beperken tot de huiswerkbegeleiding. Er is over gepraat in hoeverre hierbij ook gekeken moet worden naar het onderwerp schooluitval, omdat beide onderwerpen met elkaar verweven zijn.

Omdat de oplossing van deze problematiek in eerste instantie een zaak is voor de schoolbesturen en de SAMS een adviesorgaan is voor het college van burgemeester en wethouders, heeft de voorbereidingsgroep besloten om zich in dit advies te beperken tot het thema huiswerkbegeleiding. Huiswerkbegeleiding vindt deels plaats buiten de scholen en raakt daarmee het beleid van de gemeente Haarlem. In dit advies wordt beschreven hoe het huidige diverse aanbod op het gebied van huiswerkbegeleiding eruit ziet en welke verbeteringen in de situatie wenselijk zijn. De SAMS adviseert om aangrenzende thema's als schooluitval, nader te onderzoeken.

Totstandkoming van het advies

Als eerste stap heeft de SAMS op 1 maart 2005 een expertmeeting gehouden om de uitvoerders en coördinatoren van de huiswerkbegeleiding aan het woord te laten over hun ervaring op dit terrein. Zowel het onderwijs, de allochtone zelforganisaties als de particuliere instituten waren hierbij vertegenwoordigd (zie bijlage). Na deze bijeenkomst heeft de SAMS een inventarisatie gemaakt van de initiatieven die in Haarlem bestaan op scholen en bij particuliere instituten en zelforganisaties. Een groot gedeelte van het onderwijs en van de zelforganisaties heeft deelgenomen aan deze inventarisatie.

Met de uitkomsten van de expertmeeting en de inventarisatie als ondergrond, geeft de SAMS antwoord op twee vragen:

- Hoe is de huiswerkbegeleiding voor leerlingen in het voortgezet onderwijs in Haarlem geregeld?
- Wat is de wenselijke situatie en hoe kan men deze situatie bereiken?

2. Samenvatting

In Haarlem bestaan verschillende initiatieven die (allochtone) leerlingen ondersteunen bij het maken van hun huiswerk. Vanuit allochtone zelforganisaties wordt huiswerkbegeleiding aangeboden in de avonduren en weekeinden. Het onderwijs biedt huiswerkbegeleiding aan na schooltijd en particuliere instituten verzorgen een aanbod op commerciële basis. Met het uitbrengen van dit advies zoekt de SAMS naar mogelijkheden om te zorgen dat de verschillende partijen worden gestimuleerd om zich in te blijven zetten voor huiswerkbegeleiding, met als toevoeging dat meer onderlinge afstemming en samenwerking tussen de verschillende actoren noodzakelijk is. De SAMS heeft als voorbereiding van dit advies een expertmeeting gehouden en vervolgens geïnventariseerd welk aanbod door de verschillende actoren wordt verzorgd.

Uit de expertmeeting en de inventarisatie blijkt dat er in Haarlem een gevarieerd aanbod van huiswerkbegeleiding is. De behoefte van leerlingen aan begeleiding is niet eenduidig. Naar de mening van de SAMS is het zinvol dat een gevarieerd aanbod gehandhaafd blijft. De huiswerkbegeleiding door zelforganisaties heeft een specifieke meerwaarde, omdat ook eventuele andere problematiek besproken wordt met de begeleiders. Daarbij is het een plek in de buurt, maar wel buiten school, om serieus aan het werk te zijn. De begeleiders hebben een voorbeeldfunctie voor de leerlingen. Huiswerkbegeleiding op scholen is goed omdat de docenten direct zicht hebben op de prestaties van de leerlingen en zo kunnen beoordelen of er behoefte aan begeleiding is. Bovendien is het praktisch dat het binnen de school kan plaatsvinden. Het verlengen van de schooldagen kan als nadelig effect hebben dat de concentratie moeilijk vast te houden is. Het commerciële aanbod van huiswerkinstituten heeft, gezien de hoge kosten, een beperkt bereik onder allochtone leerlingen.

De SAMS adviseert om het aanbod divers te houden. Zij voegt daaraan toe dat de samenwerking en afstemming tussen de aanbieders essentieel is, gezien het gemeenschappelijke doel van de diverse aanbieders. De SAMS stelt daarom voor om een jaarlijkse uitwisselingsbijeenkomst te houden. Gedurende het maken van de inventarisatie ten behoeve van dit advies is gebleken dat veel gegevens ontbreken om een helder beeld te krijgen van wat zich precies afspeelt in het onderwijs met betrekking tot onderwerpen als schooluitval, conflicten op school en identificatie met de leerkracht. Huiswerkbegeleiding kan van invloed zijn op al deze aspecten. Nader onderzoek is dan ook zeer gewenst.

3. Advies

De SAMS geeft aanbevelingen op de volgende punten:

- Meersporenbeleid
- Effectmeting
- Samenwerking en uitwisseling.
- Onderzoek

3.1 Meersporenbeleid

De SAMS adviseert om randvoorwaarden te scheppen voor een meersporenbeleid waarmee (allochtone) leerlingen vanuit verschillende initiatieven ondersteuning kunnen krijgen bij het maken van hun huiswerk. Alle organisaties, van scholen tot zelforganisaties, bieden activiteiten op het gebied van huiswerkbegeleiding met eigen specifieke kwaliteiten.

De SAMS adviseert dat de gemeente zelforganisaties in staat blijft stellen hun activiteiten uit te voeren. Het gemeentebestuur reserveert hiervoor een budget en ontwikkelt criteria waaraan de huiswerkbegeleiding moet voldoen; criteria over de kwaliteit, het bereik van de doelgroep, de eigen bijdrage van de ouders en samenwerking met de andere aanbieders. Op dit laatste punt ligt ook een belangrijke verantwoordelijkheid voor de partijen waarmee samenwerking gezocht wordt (zie ook paragraaf 3.4).

3.2 Effectmeting

Huiswerkbegeleiding heeft in eerste instantie tot doel om de schoolprestaties te verbeteren of op peil te houden. Het is daarom interessant om de effecten van huiswerkbegeleiding op de schoolresultaten te meten. Het mag echter niet zo zijn dat de kwaliteit van de huiswerkbegeleiding alleen beoordeeld wordt op de rapportcijfers van de leerlingen. Het komt voor dat leerlingen ondanks de begeleiding matig of slecht blijven presteren. Dit wil niet zeggen dat de huiswerkbegeleiding daarmee overbodig is. De begeleiding heeft ook sociale aspecten. Het kan voorkomen dat leerlingen die niet goed presteren, ook op andere punten buiten de boot vallen. Effectmeting moet daarom gedaan worden op het binnenboord houden van leerlingen in bredere zin. Zelforganisaties hebben hierin een bijzondere rol. Het is een plek om naartoe te gaan buiten school. Eventuele andere problematiek komt sneller aan het licht omdat de leerlingen zich makkelijker identificeren met de begeleiders. Met het adviseren van een effectmeting wordt daarom meer gedacht aan een beschrijving van het algemeen welbevinden van de leerlingen, dan aan een overzicht van cijfers alleen. Om het effect van huiswerkbegeleiding te meten, ontwikkelt de gemeente een model dat inzicht geeft in de situatie van de leerlingen op het gebied van bovenstaande aspecten wanneer zij huiswerkbegeleiding ontvangen.

3.3 Samenwerking en uitwisseling

De ervaringen op het gebied van samenwerking zijn verschillend. In sommige situaties wordt door particuliere instituten en zelforganisaties nauw met scholen samengewerkt en dit leidt tot projecten waar beide partijen enthousiast over zijn. Een goed voorbeeld van het succes van goede samenwerking is het project 'De Digitale Oase'. Het komt ook voor dat de samenwerking stroef verloopt. Om effectief te werken en ervoor te zorgen dat alle leerlingen die behoefte hebben aan begeleiding op de voor hen meest geschikte plek terechtkomen, is een verbetering in de samenwerking

noodzakelijk. De organisaties en de scholen moeten goed op de hoogte zijn van elkaars aanbod en met elkaar afstemmen wat, voor welke leerling, de meest geschikte vorm van begeleiding is. De methodiek moet daarbij zoveel mogelijk op elkaar aansluiten. De scholen bieden indien gewenst, materiaal aan om de begeleiders van zelforganisaties in staat te stellen hun begeleiding zo goed mogelijk af te stemmen op het lesprogramma. In de huidige situatie komt het soms voor dat de school niet op de hoogte is dat de leerling elders huiswerkbegeleiding krijgt. Door samenwerking kan maatwerk geleverd worden voor de leerlingen. Naar het inzicht van de SAMS is het goed als scholen actief de samenwerking met de zelforganisaties zoeken. Zij dienen daarmee niet alleen het belang van de schoolprestaties van hun leerlingen, maar grijpen ook een extra kans aan om eventuele sociale problemen en gedragsproblemen te voorkomen of verbetering te brengen in zorgelijke situaties. De gemeente voert de regie op het gebied van de afstemming.

3.3.1 Jaarlijkse bijeenkomst

De SAMS vindt het noodzakelijk dat het onderwijsveld, de allochtone zelforganisaties en particuliere huiswerkinstituten op de hoogte raken van elkaars inzet en activiteiten. Hiertoe stelt de SAMS voor dat er jaarlijks een uitwisselingsbijeenkomst komt, waarbij alle spelers in het veld aanwezig zijn en de gemeente Haarlem is vertegenwoordigd, bij voorkeur in de persoon van de wethouder van onderwijs. Bij deze bijeenkomst staan onder andere de volgende onderdelen op de agenda:

- Presentatie van de zelforganisaties, particuliere instellingen en scholen op het gebied van huiswerkbegeleiding.
- Het bespreken van de effectiviteit van de activiteiten.
- Het versterken van de samenwerking tussen zelforganisaties, scholen en particuliere instellingen.
- Het vastleggen van de onderlinge afspraken.

De SAMS adviseert dat de gemeente Haarlem jaarlijks het initiatief tot deze bijeenkomst neemt. Als startschot organiseert de SAMS in het najaar de eerste uitwisselingsbijeenkomst waarbij ook dit advies wordt aangeboden.

3.3.2 Verantwoordelijkheid

De verschillende actoren hebben elk een belangrijke verantwoordelijkheid in de samenwerking en in de uitvoering. Tijdens de jaarlijkse bijeenkomst wordt vastgelegd hoe de taken verdeeld worden en wat de partijen van elkaar mogen verwachten. De gemeente Haarlem heeft hierin een faciliterende, sturende en initiërende taak.

3.4 Onderzoek

De SAMS heeft zich in dit advies beperkt tot een schets van het aanbod van huiswerkbegeleiding en de manier om dit aanbod optimaal te benutten. Huiswerkbegeleiding hangt samen met andere aspecten waar in het onderwijs aandacht aan wordt geschonken. Is er bijvoorbeeld een direct verband tussen schoolprestaties en/of sociale problemen en huiswerkbegeleiding? Is er een relatie tussen het tegengaan van schooluitval onder allochtone leerlingen en huiswerkbegeleiding? Een ander voorbeeld is 'conflicten met de leerkracht'. Komt dit vaker voor met allochtone leerlingen dan autochtone leerlingen en als dit het geval is, is dit dan ook een oorzaak van leerproblemen of zelfs schooluitval? In hoeverre kunnen leerlingen zich identificeren met één of meerdere leerkracht(en)?

Om deze vragen te beantwoorden en in te kunnen spelen op eventuele oorzaken van problemen, moet meer onderzoek gedaan worden.

Tijdens het maken van de inventarisatie heeft de SAMS een enquête bekeken die TNSP Yakamoz heeft gehouden onder Turkse leerlingen in Haarlem. Vragen in deze enquête waren bijvoorbeeld 'wie komt er naar de ouderavonden?', 'hoeveel tijd besteed je aan je huiswerk?', 'aan wie vraag je hulp als je iets niet snapt?', 'heb je wel eens een conflict met een leraar en zo ja, hoe vaak?' en 'wat zijn de activiteiten waar je naast school tijd aan besteedt?'. Wanneer een dergelijke enquête goed wordt uitgewerkt en breed wordt opgezet, kan dit kostbare informatie opleveren over oorzaken van mogelijke problemen. De uitvoering hiervan kan bij de gemeente liggen of wellicht bij de onderwijsbegeleidingsdienst. De gemeente is de initiator van het onderzoek. Samenwerking tussen verschillende actoren en medewerking van alle partijen is van groot belang.

In dit advies is gekeken naar het voortgezet onderwijs. Het basisonderwijs kan in de hogere groepen ook profijt hebben van huiswerkbegeleiding. Door ook naar het basisonderwijs te kijken, kan meer inzicht worden verkregen in oorzaken van zich mogelijk ontwikkelende problematiek.

4. Resultaten expertmeeting en inventarisatie

4.1 Expertmeeting 1 maart 2005

Tijdens de expertmeeting, in de Raadszaal van het stadhuis, kwamen vier voorbeelden van huiswerkbegeleiding in Haarlem aan de orde namelijk van het Turks Nederlands Studentenplatform Yakamoz, het Linnaeus College, het project Digitale Oase en Het Studiecentrum. Cora-Yfke Sikkema, voorzitter van de SAMS, concludeerde aan het slot van de bijeenkomst: "Vanuit zelforganisaties is er sprake van meer dan huiswerkbegeleiding alleen. De Digitale Oase is een voorbeeld dat samenwerking met scholen mogelijk is. De commerciële instellingen zijn niet op de hoogte van de activiteiten van zelforganisaties, dat zou wel moeten. Ook op de website huiswerkbegeleiding.nl staan de Haarlemse zelforganisaties niet genoemd, zij kunnen zich hiervoor aanmelden. De gemeente heeft een faciliterende verantwoordelijkheid. De SAMS uitnodiging om op bezoek te komen bij de huiswerkbegeleiding wordt van harte geaccepteerd. De SAMS moet kleine stapjes nemen en goed bedenken wat zij wil bereiken met het advies en het vervolg daarop en tenslotte is er natuurlijk geld voor nodig."

Als bijlage bij dit advies is een verslag van de expertmeeting gevoegd.

4.2 Inventarisatie aanbod bij zelforganisaties, onderwijs en particuliere instituten

Een groot deel van het voortgezet onderwijs in Haarlem is benaderd om informatie te verstrekken over huiswerkbegeleiding op school. Ook is gesproken met een particulier instituut en met zelforganisaties waarvan bekend is dat zij huiswerkbegeleiding geven. Daarnaast zijn de huiswerkklassen van twee verschillende zelforganisaties bezocht en is aan de kinderen een paar vragen gesteld over hun ervaringen.

Het streven is geweest om deze inventarisatie zo volledig mogelijk te maken. Enkele scholen en zelforganisaties konden helaas niet bereikt worden om hun bijdrage te leveren. Ook is slechts één van de particuliere instituten opgenomen in het overzicht. Er kan daarom niet gezegd worden dat deze inventarisatie een compleet beeld geeft van de Haarlemse situatie.

Uit de gegevens die zijn verzameld, is wel een goed beeld ontstaan van de diversiteit in het aanbod. In dit hoofdstuk worden de uitkomsten beschreven. Eerst komt het aanbod vanuit allochtone zelforganisaties aan bod, gevolgd door een overzicht van scholen en een particulier instituut.

4.2.1 Aanbod huiswerkbegeleiding van allochtone zelforganisaties

HÖB/De Brug: Digitale Oase

'De digitale Oase' is een project voor studiebegeleiding. Het project vindt plaats op een aantal scholen in het basisonderwijs en het voortgezet onderwijs. De ouders worden bij het project betrokken en krijgen ook een computercursus aangeboden om dichterbij het werk van hun kinderen te komen. Ouders, leerlingen en scholen zijn enthousiast over het project en willen dit graag voortzetten (zie ook Schoter Scholengemeenschap). De financiering van de begeleiders en het materiaal ligt momenteel bij de scholen. De pilot is wel door de gemeente gefinancierd, maar er is tot op heden geen geld voor een vervolg en voor de coördinatie.

TNSP Yakamoz

Bij TNSP Yakamoz vindt de huiswerkbegeleiding plaats buiten school op vier locaties in de regio. Behalve huiswerkbegeleiding is er ruimte om eventueel over andere problemen te praten of vragen te stellen. De huiswerkbegeleiding wordt gefinancierd door de gemeente met een kleine bijdrage van de ouders. Kinderen van ouders die deze bijdrage niet kunnen betalen blijven ook welkom. TNSP Yakamoz heeft een enquête gehouden onder Turkse leerlingen waarin veel verschillende aspecten van aan bod kwamen, van uren die er aan het huiswerk besteed worden tot conflicten met de leerkracht.

De samenwerking met scholen loopt tot nu toe stroef. Wanneer een begeleider met een leerling mee naar school gaat, is hij/zij niet altijd welkom. Ook het houden van de enquête stuitte op weerstand bij de scholen.

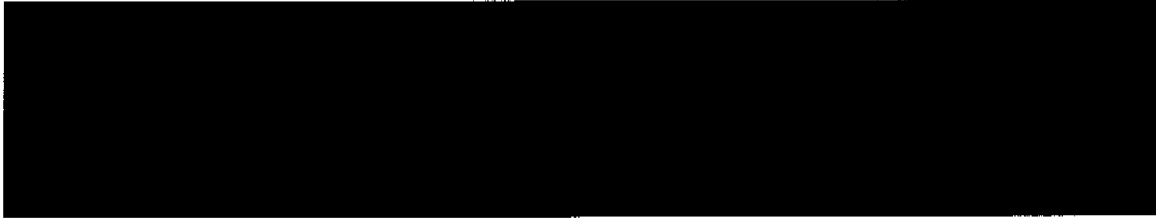
De Witte Tulp

De Witte Tulp huurt bij Stichting Regenboog ruimte voor de huiswerkbegeleiding. Bij achterblijvende schoolresultaten wordt naar eventuele oorzaken gezocht. Ouders betalen een kleine bijdrage voor de huiswerkbegeleiding. Verder wordt het gefinancierd door de gemeente, fondsen en sponsors. Ze zijn dit jaar begonnen met het zoeken van samenwerking met scholen. Dit verloopt tot nu toe goed en volgend jaar gaan ze hiermee verder.

Werkgroep Avenir

De huiswerkbegeleiding van Avenir vindt plaats bij Prisma in de Europawijk. Prima stelt de ruimte beschikbaar en ondersteunt bij de organisatie. Er is samenwerking met basisschool de Piramide in de Europawijk. De meeste van de twintig kinderen komen uit groep acht van deze school. Volgend jaar blijven de meeste kinderen de huiswerkbegeleiding volgen, dus komen er meer brugklassers. Avenir richt zich op de Europawijk en op leerlingen van alle verschillende achtergronden. De Piramide betaalt voor de leerlingen die vanuit hun school deelnemen en de ouders betalen een kleine bijdrage.

Volgend jaar wil Avenir van één dagdeel uitbreiden naar twee dagdelen. Volgend jaar starten ze ook met een cursus 'sociale vaardigheid' om gedragsproblemen aan te pakken.

4.2.2 Aanbod huiswerkbegeleiding van het onderwijs

Damiate College

Op het Damiate College loopt het project 'de Digitale Oase'. Het bevat heel goed en inmiddels doen er zowel allochtone als autochtone leerlingen aan mee. In eerste instantie werd het door leerlingen als een extra strafles ervaren maar, nu de leerlingen hebben kennisgemaakt met het project, zijn ze erg enthousiast. De bijdrage is één euro per middag om de betrokkenheid te vergroten. In het nieuwe jaar gaan ze er graag mee door. Omdat de school overweegt in de toekomst een huiswerkvrije school te worden, kan de functie van 'de Digitale Oase' veranderen van huiswerkbegeleiding naar extra ondersteunende lessen. Aan de ouders wordt via 'de Digitale Oase' een pc-cursus aangeboden, om zo te stimuleren dat zij meer betrokken raken bij het schoolwerk van hun kinderen. Ook dit is een succes.

Schoter Scholengemeenschap

Op de Schoter Scholengemeenschap is tot een aantal jaren geleden huiswerkbegeleiding gegeven. Dit werkte niet omdat het een verlenging van de schooldagen betekende en de leerlingen niet meer geconcentreerd waren. Leerlingen worden nu doorverwezen naar particuliere instituten als hier, bijvoorbeeld omdat de thuissituatie niet stimulerend is, behoefte aan is. De kosten van deze instituten kunnen een probleem zijn voor de ouders. De school wil graag geïnformeerd worden over de mogelijkheden die met name zelforganisaties bieden op het gebied van huiswerkbegeleiding. Eén organisatie is bij de school bekend omdat zij langs zijn geweest. Graag wil de school informatie over alle zelforganisaties die huiswerkbegeleiding geven.

Mendel College

Op het Mendel College wordt de huiswerkbegeleiding uitbesteed aan Horn en Wittenburg. Leerlingen uit de bovenbouw maken hier het meeste gebruik van. De prestaties zijn goed. Examentraining wordt gevolgd bij de Universiteit Leiden. Dit gaat voornamelijk via de pc. Ook hiervan zijn de resultaten goed. Leerlingen van de onderbouw krijgen steunles door vakdocenten. Leerlingen uit de eerste klas worden ook door leerlingen uit de bovenbouw begeleid. Een enkeling is doorverwezen naar De Witte Tulp. De steunlessen worden betaald uit het budget van de school. Ouders betalen zelf de kosten voor de begeleiding van Horn en Wittenburg.

Linnaeuscollege

Het Linnaeuscollege heeft sinds vijf jaar op twee locaties een huiswerkklas. Dit gebeurt binnen de school en wordt gefinancierd binnen het budget van de school. Hiervoor is een keuze gemaakt. Zij geven aan dat zij andere dingen niet kunnen doen. Zij zijn er voorstander van om scholen extra budget te geven voor de huiswerkbegeleiding. Een vaste kracht zorgt voor de begeleiding. Hij onderhoudt nauw contact met de ouders en merkt dat de ouders het prettig vinden dat hun kinderen op school hun huiswerk maken.

Rudolf Steinerschool

De Rudolf Steinerschool heeft voor de eerste twee leerjaren een hulpuur. Hierin is aandacht voor extra uitleg, het maken van afspraken en afmaken van werk. Leerlingen worden niet doorverwezen naar particulier initiatief voor huiswerkbegeleiding, omdat de lesmethode van de Vrije School dusdanig is dat de

begeleiders de leerstof niet aangeleverd kunnen krijgen. Wel worden leerlingen soms per vak doorverwezen voor individuele bijles. Eventuele concentratieproblemen door onrust die een leerling kan ervaren bij het maken van het huiswerk zit, naar de ervaring van de school, meer in de leerling zelf dan in de werkomgeving.

Coornhert Lyceum

Het Coornhert Lyceum heeft huiswerkbegeleiding voor de brugklas en de tweede klas van het VMBO. De huiswerkbegeleiding wordt gegeven door mensen van buitenaf (onder andere ex-docenten) en vindt plaats binnen de school na het laatste lesuur. Het doel van de huiswerkbegeleiding is het leren maken van huiswerk. De ouders financieren deze begeleiding. Leerlingen uit de hogere klassen kunnen door de ouders worden aangemeld voor huiswerkbegeleiding per vak door Hét Studiecentrum. Hét Studiecentrum huurt lesruimte binnen de school. Ook deze begeleiding betalen de ouders zelf.

Stedelijk Gymnasium

Het Stedelijk Gymnasium verzorgt sinds 2002 huiswerkbegeleiding voor leerlingen die het om verschillende redenen nodig hebben. Voor deze extra service kunnen leerlingen van het Gymnasium zich aanmelden. Momenteel zijn het voornamelijk leerlingen uit de derde klas die worden voorbereid op de tweede fase. Leerlingen uit de hogere klassen assisteren bij de huiswerkbegeleiding en ontvangen daar een stagevergoeding voor. Zij weten waar de jongere leerlingen mee te kampen hebben en ze kennen de docenten. Het doel van de begeleiding is om de werkhouding te verbeteren en eventuele problemen zoals dyslectie op te sporen. De ouders bekostigen de huiswerkbegeleiding.

4.2.3 Aanbod huiswerkbegeleiding van particuliere instituten

Hét Studiecentrum

Hét Studiecentrum verzorgt onder andere huiswerkbegeleiding en examentraining. De begeleiding vindt plaats binnen schoolgebouwen in groepen van maximaal zeven leerlingen. Per vak wordt er begeleiding geboden door gekwalificeerde docenten. De kosten zijn relatief hoog en moeten door de ouders zelf worden betaald.

Er zijn natuurlijk meer particuliere aanbieders die gemeen hebben met Hét Studiecentrum dat zij professioneel werken en dat de kosten relatief hoog zijn. Daarnaast is nog een breed aanbod van particulieren en particuliere instituten die bijlessen verzorgen.

5. Beeld van het aanbod in Haarlem

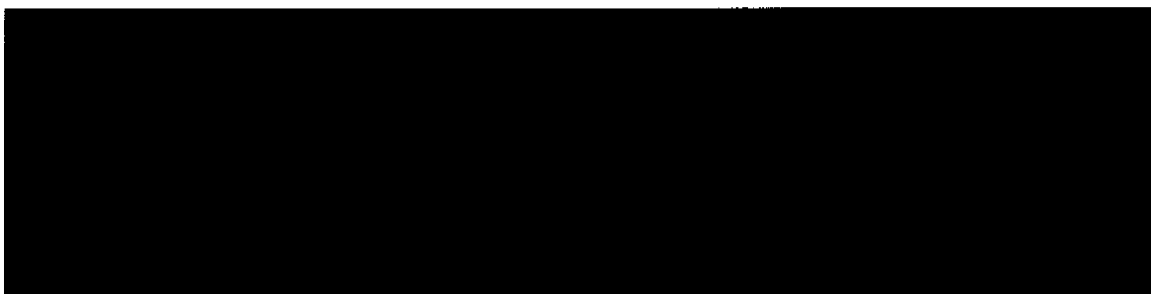
5.1 Aanbod

Er is een gevarieerd aanbod van huiswerkbegeleiding. Verschillende leerlingen hebben behoefte aan verschillende begeleiding. Dit hoeft niet uitgesplitst te zijn op etnische achtergrond, maar het kan soms wel een rol spelen.

Zoals tijdens de expertmeeting werd uitgesproken, heeft de huiswerkbegeleiding door zelforganisaties een specifieke meerwaarde, omdat ook eventuele andere problematiek besproken wordt met de begeleiders. Daarbij is het een plek in de buurt, maar wel buiten school, om serieus aan het werk te zijn. De begeleiders hebben een voorbeeldfunctie voor de leerlingen.

Huiswerkbegeleiding op scholen is goed omdat de docenten direct zicht hebben op de prestaties van de leerlingen en zo kunnen beoordelen of er behoefte aan begeleiding is. Sommige scholen zetten leerlingen uit hogere klassen in om te helpen bij de begeleiding van jongere leerlingen. Bovendien is het praktisch dat het binnen de school kan plaatsvinden. Het verlengen van de schooldagen kan als nadelig effect hebben dat de concentratie moeilijk vast te houden is.

Uit de inventarisatie is gebleken dat de huiswerkbegeleiding goed verdeeld is over de stad. Alle plekken waar huiswerkbegeleiding gegeven wordt, hebben met elkaar gemeen dat ze een rustige omgeving bieden, waarin gewerkt kan worden.

5.2 Effecten

De effecten van huiswerkbegeleiding zijn moeilijk meetbaar. Daar konden de geïnterviewden niet altijd antwoord op geven. Tijdens de expertmeeting werd door Yakamoz wel aangegeven dat sommige leerlingen door de huiswerkbegeleiding een hoger advies krijgen, of doorstromen naar een hoger onderwijsniveau. In die zin houdt de rol bij de zelforganisaties niet op bij de huiswerkbegeleiding; zij hebben soms ook contact met de school of met leraren om over een leerling te praten. Deze rol nemen ze van de ouders over, omdat de ouders soms weinig binding hebben met de school of de taal onvoldoende beheersen.

Opvallend is dat de leerlingen die bij de zelforganisaties zijn geïnterviewd, allemaal enthousiast zijn. Zij geven aan rustig te kunnen werken en ook de extra uitleg en aandacht wordt zeer op prijs gesteld. Bovendien vinden ze het leuk.

5.3 Samenwerking

Het overzicht per instelling laat zien dat niet alle scholen op de hoogte zijn van de huiswerkbegeleiding die door zelforganisaties wordt geboden. Tijdens de expertmeeting bleek dat verschillende instellingen niet van elkaars bestaan op de hoogte zijn en langs elkaar heen werken in plaats van elkaar aan te vullen. Dat heeft deels te maken met het gegeven dat de zelforganisaties hun leerlingen vooral werven via mond tot mond reclame. Ze staan bijvoorbeeld niet vermeld op de website 'www.huiswerkbegeleiding.nl', waarop wel de commerciële huiswerkinstituten staan beschreven.

Tijdens de expertmeeting bleek dat de ene organisatie makkelijker ingang vindt bij scholen dan de andere. De oorzaak zal deels in de vorm van de begeleiding zitten. 'De Digitale Oase' vindt bijvoorbeeld binnen de school plaats, waarbij afstemming tussen de coördinerende zelforganisaties en de scholen die het materiaal leveren, essentieel is.

Alle vormen van huiswerkbegeleiding moeten bekend zijn bij de scholen en de particuliere instituten. Samenwerking bevordert de kwaliteit van de begeleiding, omdat zo maatwerk kan worden geleverd naar de behoefte van de leerling en de draagkracht van de ouders.

Tot slot

Er is behoefte aan alle vormen van huiswerkbegeleiding die geboden worden. De verschillende activiteiten hebben allen hun eigen specifieke kwaliteit. Voor de ene leerling werkt het goed om na de les op school meteen het huiswerk te maken, voor de ander om later op de dag rustig aan het werk te gaan onder begeleiding van mensen van buiten de school. Omdat veel leerlingen zowel met school als met externe huiswerkbegeleiding te maken hebben, is goede afstemming tussen de actoren van het grootste belang.

Huiswerkbegeleiding raakt aan andere onderwerpen die spelen in het onderwijs. Schooluitval, taalachterstand en conflicten tussen leerlingen en leerkrachten zijn voorbeelden hiervan. Tijdens de voorbereiding van dit advies bleek dat de gegevens die hierover beschikbaar zijn, zeer beperkt en algemeen zijn. Om goed in te spelen op tendensen die zich voordoen in het voortgezet onderwijs in Haarlem, is nog veel onderzoek nodig op stedelijk niveau. De SAMS ziet dit graag in de nabije toekomst gebeuren en ook daarbij is het motto: samenwerking.

Bijlage:

Verslag van de expertmeeting huiswerkbegeleiding

EXPERMEETING HUISWERKBEGELEIDING 1 maart 2005

Locatie: raadszaal

Gespreksleider: René van Trigt

Opmerking: de tekst in de vraaggesprekken is een weergave van wat gezegd is. Het betreft geen letterlijke citaten.

Inleiding door Cora-Yfke Sikkema

De avond wordt geopend door Cora-Yfke Sikkema. Zij heet eenieder van harte welkom en bedankt de experts voor hun aanwezigheid.

Op de website huiswerkbegeleiding.nl staan een aantal passages die het vermelden waard zijn. Ten eerste "Er werd vroeger wel gezegd dat huiswerkinstituten voor niet-intelligente kinderen van rijke ouders zijn. De ouders zouden hun kind naar een te hoog gegrepen opleiding sturen, die ze alleen aankunnen met hulp van een huiswerkinstituut" en ten tweede "Studiebegeleiding die door de school zelf wordt verzorgd wordt vaak gegeven door dezelfde docenten die ook voor de klas staan, waardoor dezelfde rollenpatronen ontstaan als in de klas. Daarnaast zal een docent die in de klas de stof niet helder kan uitleggen, hier in de naschoolse begeleiding ook niet toe in staat zijn". Over allochtone leerlingen staan ook een aantal punten vermeld. Ten eerste staan er een aantal passages over taalachterstanden en ten tweede is er te lezen "het is belangrijk dat leerlingen zich bewust worden gemaakt van het belang van goed onderwijs voor een latere carrière. Hierbij kan de voorbeeldfunctie van allochtone studenten een belangrijke rol spelen. Deze kunnen laten zien dat een goede opleiding na het afronden van de middelbare school ook voor allochtone leerlingen is weggelegd. Er bestaan verenigingen van allochtonen in Nederland die zich op deze vorm van huiswerkbegeleiding hebben gericht".

In Haarlem richten instellingen als Yakamoz, HÖB en de Brug (allochtonen zelforganisaties), particuliere instellingen en scholen zich op huiswerkbegeleiding. De gemeente financiert de huiswerkbegeleiding en het wordt ook genoemd in het beleid aangaande zelforganisaties.

De SAMS wil onderzoeken in hoeverre er spraken is van samenwerking tussen scholen en zelforganisaties. Of huiswerkbegeleiding binnen de onderwijsgebouwen plaats moet vinden kan een punt van discussie zijn. Kortom, wie doet wat en waar. De experts die aanwezig zijn om de SAMS op weg te helpen in de voorbereiding van het advies zijn Zeki Köycü van Yakamoz, Chaib Lajlufi van De Brug (digitale Oase i.s.m. HÖB), Luc van Liemt van Hét Studiecentrum, Matthijs Kuyper Jr. van de huiswerkklas van het Linnaeus College en Matthijs Kuyper Sr. van het Linnaeus College. De SAMS is blij dat zij deze avond aanwezig konden zijn. Wethouder Ruud Grondel is helaas verhinderd.

René van Trigt zal de avond verder leiden. Hij stelt voor om de avond het karakter van een brainstormsessie te geven zodat de SAMS-leden de gelegenheid krijgen om zich van alle aspecten op de hoogte te stellen. Alle ideeën komen het advies ten goede. Eerst komen de experts aan het woord en daarna is er gelegenheid tot vragen, opmerkingen en aanvullingen vanuit de zaal.

Vraaggesprek met Zeki Köycü van TNSP Yakamoz

RvT: Wat is de doelstelling van Yakamoz?

ZK: De doelstelling van het Turks Nederlands Studenten Platform Yakamoz is om een netwerk te bieden aan Turkse studenten en om leerlingen die het moeilijk hebben te ondersteunen en bij te spijkeren. Yakamoz is twee jaar geleden ontstaan. Het was een idee van twee vrienden die aan de praat raakten over hoe het beter zou kunnen. Ouders van Turkse studenten kunnen vaak niet voldoende ondersteuning bieden en Turkse studenten hebben andere behoeftes. Als je aan de gemiddelde studentenvereniging denkt, denk je al snel aan bier en feesten. Voor de begeleiden van scholieren zijn studenten nodig. Om deze studenten te vinden heeft Yakamoz activiteiten georganiseerd om deze te vinden.

RvT: Wat zijn de succesfactoren van Yakamoz?

ZK: We hebben een voorbeeldfunctie. Leerlingen kunnen zien dat het mogelijk is dat alloctonen ook naar de universiteit gaan. Een andere factor is dat de verhouding leraar-leerling anders is. In de klas is de leraar de baas en moeten de leerlingen luisteren. Dat moeten ze bij Yakamoz ook wel, maar de sfeer is toch anders. Daardoor komen leerlingen ook vragen naar de over het dagelijks leven naar begeleiders toe of vertellen ze over eventuele problemen die ze thuis hebben.

RvT: En wat zijn de knelpunten?

ZK: In het begin hebben mensen allerlei ideeën over Yakamoz gehad. Na een studentenfeest werd vanuit de Turkse gemeenschap door sommigen gedacht dat Yakamoz een links radicale club was. Na een activiteit die 'Spirit of Islam' heette werd er door Nederlanders gedacht dat het om moslim extremisme ging. Daarna organiseerde Yakamoz iets samen met de jongerenafdeling van de SP en waren we weer communisten. Inmiddels is de Turkse gemeenschap overtuigd dat we het beste met de leerlingen voor hebben en dat we onafhankelijk zijn.

RvT: Wat zijn de knelpunten nu? Geld bijvoorbeeld?

ZK: De gemeente financiert Yakamoz. Bedankt daarvoor! De leerlingen betalen voor tien maanden wordt tachtig euro.

RvT: Zijn de ouders betrokken en is het nodig dat ze betrokken zijn?

ZK: In IJmuiden is een ouder betrokken als begeleider. Het is zeker nodig dat ouders betrokken zijn. Ze moeten weten waar hun kinderen zijn en de contributie moet betaald worden hoewel dat soms niet lukt als een bijstandsgezin drie kinderen bij de huiswerkbegeleiding heeft. Het gebeurt wel eens dat ouders niet op de hoogte zijn en er achter komen doordat wij bellen als de leerling een keer niet komt opdagen.

RvT: Om hoeveel leerlingen gaat het?

ZK: Ongeveer honderd leerlingen verspreid over vier locaties.

RvT: Is er sprake van samenwerking met de scholen?

ZK: Dat is wel geprobeerd maar de ervaring was niet positief. Het contact verloopt niet soepel. Yakamoz wilde een enquête houden onder leerlingen om te kijken of alloctone leerlingen bijvoorbeeld vaker problemen hebben met leraren dan autochtone leerlingen. Er zijn scholen benaderd om de enquête te verspreiden maar dat wilden ze niet. Het lijkt alsof we niet welkom zijn op hun territorium. We moeten bij zo ongeveer naar binnen gesmokkeld worden door ouders. Omdat we willen helpen willen we wel graag samenwerken.

RvT: Hoe is de samenwerking met de gemeente?

ZK: Goed. We hebben het geld nodig want zonder geld kan het niet. De bijdrage van de ouders alleen is niet genoeg.

RvT: Wat zijn de tips voor de SAMS?

ZK: De SAMS moet zich goed in het onderwerp verdiepen. Ze moeten langsgaan bij de organisaties en kijken hoe elke stichting te werk gaat. Dit geldt trouwens ook voor de gemeente. De gemeente moet weten waar het geld naartoe gaat en niet alleen genoeg nemen met een geschreven verslag.

Vragen uit de zaal

Marie-Therese Meijs (Groen Links Haarlem): Wat is de leeftijd van de leerlingen en hoe is de verhouding tussen jongens en meisjes?

ZK: De leeftijd is tussen twaalf en achttien jaar. Groep acht van de basisschool tot en met MBO-leerlingen. De leerlingen komen van alle schooltypes. Er zijn meer meisjes dan jongens. De meisjes lijken gedreven en daadkrachtiger. De leerlingen worden soms door hun ouders aangemeld en soms via andere leerlingen.

Marie-Therese Meijs: Is het een probleem dat leerlingen van het VMBO eigenlijk naar het VWO zouden willen?

ZK: Nee, maar het komt wel voor dat er VMBO-leerlingen zijn die niet lager dan een acht halen op al hun rapporten. Dan gaan we soms mee met de ouders om te praten op school omdat de ouders te weinig Nederlands spreken om dit goed door te spreken met de school.

Vraaggesprek met Chaib Lajlufi van De Brug

RvT: Wat is De Brug en wat is de Digitale Oase?

CL: De Brug is een Marokkaans-Arabische organisatie die onder andere Arabische lessen verzorgt, andere educatieve activiteiten ontwikkeld en een scoutinggroep heeft. De Digitale Oase is ongeveer vier jaar oud. Het project voorziet in studiebegeleiding en ontwikkeling van digitale vaardigheden en ook cursussen voor ouders maken er onderdeel van uit. Het project gaat in samenwerking met scholen dus er zijn veel leerlingen bij betrokken. Ongeveer twaalf tot vijftientig per school en in het totaal ongeveer honderdtachtig in het basis- en voortgezet onderwijs (vanaf groep vijf).

RvT: Wat is de succesfactor?

CL: Het eerste succes is de samenwerking met de scholen. Het verhaal van Zeki Köycü is herkenbaar. Het is een moeilijk traject geweest. Het is begonnen met een proef voor Marokkaanse kinderen op de Piramide. Een jaar later werd het voor alle leerlingen met een achterstand. De begeleiders hebben diverse nationaliteiten.

RvT: Wat zijn de belemmeringen?

CL: Er is gekozen voor professionalisering. De vrijwilligers zijn uitstekend en er zijn genoeg studenten, maar er is behoefte aan professionele coördinatie. Helaas is de financiering hiervoor moeilijk. De pilot is gefinancierd en nu moet er nieuwe financiering komen voor het vervolg.

RvT: Hoe is het contact met de ouders gelegd?

CL: De ouders zijn via de scholen op de hoogte gesteld. De cursus voor de ouders is ervoor om de participatie te verhogen.

RvT: Is er een advies voor Zeki Köycü om tot samenwerking met de scholen te komen?

CL: Gebruikmaken van het netwerk en doordrukken. Omdat de Digitale Oase op één school succesvol was, waren de andere scholen ook enthousiast. Er is een discussie gaande of er één loket voor huiswerkbegeleiding moet komen maar de scholen bieden weerstand als het gaat om samenwerking met zelforganisaties.

RvT: Betalen de deelnemers een eigen bijdrage?

CL: De organisatie ligt bij de scholen. De huiswerkbegeleiding vindt plaats op de

scholen dus er is een goed contact tussen de leraren en de begeleiders. De scholen zijn ook verantwoordelijk voor het materiaal.

RvT: Dus het materiaal wordt niet door De Brug geleverd?

Demet Akpınar: Het lesmateriaal wordt door de school verzorgd.

CL: Demet Akpınar (HÖB) en Raja Alouani (Zohor) coördineren het project. De begeleiders worden door de scholen betaald maar er is geld nodig voor de coördinatie.

RvT: Wat zijn de tips voor de SAMS?

CL: De expertise van de zelforganisaties moet worden ingezet.

Vragen uit de zaal

Martin Hagen (VVD Haarlem): Uit het verhaal van Zeki Köycü sprak vooral het collectiviteitsgevoel als drijfveer. In het verhaal van Chaib Lajlufi gaat het om leerlingen met een achterstand, leerlingen die anders de eindstreep niet halen. Is het zo dat de leerlingen bij Yakamoz van zessen naar achten worden opgetrokken en dat het doel van de Digitale Oase is om te voorkomen dat ze zakken?

CL: Het gaat bij de Digitale Oase om leerlingen met een achterstand én om leerlingen die een trapje hoger geholpen kunnen worden net als bij Yakamoz.

Demet Akpınar: De leraren bepalen welke ondersteuning nodig is.

Vraaggesprek met Luc van Liemt van Hét Studiecentrum

RvT: Wat doet Hét Studiecentrum?

LvL: Hét Studiecentrum is een particulier instituut. Er wordt gewerkt in kleine groepjes van maximaal zeven leerlingen. Er komen leerlingen van de middelbare school en soms studenten. Er wordt onder andere huiswerkbegeleiding en examentraining gegeven.

RvT: Wat zijn de kosten van de begeleiding?

LvL: Voor alle disciplines is het maandbedrag gelijk, afhankelijk van het aantal dagdelen per week. Voor één dagdeel is dat bijvoorbeeld vijftientig euro en voor vijf dagdelen driehonderdvijftien.

De begeleiding vindt plaats op scholen. Sommige scholen hebben hierom gevraagd als service-uitbreiding en op andere scholen word ruimte gehuurd. Er wordt aan ongeveer tachtig tot honderd leerlingen lesgegeven in Haarlem.

RvT: Is het niet een druppel op een gloeiende plaat?

LvL: Er komt steeds meer vraag naar begeleiding dus je kan je afvragen wat er eigenlijk met het onderwijs aan de hand is. Misschien kun je ook zeggen dat er een stukje ouderzorg wordt afgekocht.

Hét Studiecentrum geeft les aan kleine groepen per docent. De docenten zijn allemaal professionals. De deelnemers komen in eerste instantie voor minimaal twee maanden, daarna wordt per maand verder gekeken. Er is regelmatig contact over de vorderingen, minimaal elke zes weken.

RvT: Heeft Hét Studiecentrum allochtone leerlingen?

LvL: Ongeveer vijf procent. Allemaal meisjes. Meisjes lijken meer betrokken bij hun scholing (of misschien laten ze zich makkelijker sturen).

RvT: Wat zijn de knelpunten?

LvL: Er is meestal spraken van enorme achterstand. De communicatie met allochtone ouders is geen probleem als er met de ouders zelf gepraat kan worden. Als het vanwege een taalprobleem via bijvoorbeeld een grote zus moet is het vaak moeilijke om afspraken te maken.

RvT: Wat zijn de tips voor de SAMS?

LvL: Heel duidelijk maken wat de SAMS wil op dit gebied en niet te ambitieus zijn. Kleine stappen tegelijk nemen.

Vragen uit de zaal

Mustafa Ö~al (Stichting Radius): Hoe betalen bijstandhouders de begeleiding van hun kinderen bij Hét Studiecentrum?

LvL: In Leiden gaat dit soms via Jeugdzorg. Anders niet.

Mustafa Ö~al: Verwijzen jullie dan door naar bijvoorbeeld zelforganisaties?

LvL: Tot nu toe niet. Daar is deze avond ook goed voor, hoewel veel ouders die het niet kunnen betalen waarschijnlijk niet eens contact met ons opnemen als ze de bedragen op de website hebben gezien.

Vraaggesprek met Matthijs Kuyper Jr. van het Linnaeus College

RvT: Hoe is de huiswerkbegeleiding op school ontstaan op het Linnaeus College?

MK: Vijf jaar geleden is de huiswerkklas begonnen. Het was Matthijs Kuyper Sr., leraar geschiedenis, opgevallen dat maar heel weinig leerlingen in zijn klas daadwerkelijk hun leesopdrachten deden. Thuis is er te veel afleiding om huiswerk goed te doen. Hij heeft toen aan zijn zoon, die toen op de PABO zat, gevraagd om een huiswerkklas op te zetten. In deze huiswerkklas zitten nu ongeveer honderdveertig leerlingen per week. Zij besteden daar ongeveer vijfenveertig minuten aan hun huiswerk.

RvT: Zijn de ouders betrokken?

MK: Er is een mobiele telefoon waarop zij mij kunnen bereiken. Op een rustig moment luister ik de voicemail af.

RvT: Wat zijn de kosten voor de huiswerkklas?

MK: Er zijn geen kosten. We krijgen ook geen subsidie, daar moeten we snel over gaan praten met de gemeente.

RvT: Wat is de succesfactor?

MK: De ouders vinden het prettig om hun kinderen af te leveren en de kinderen vinden het prettig om klaar te zijn met hun huiswerk als ze naar huis gaan. We maken liever geen onderscheid tussen leerlingen van allochtone en autochtone afkomst. Het is juist goed om ze allemaal bij elkaar te hebben.

Zeki Köycü: Wij maken dat onderscheid ook niet, maar de leerlingen vinden het prettig om voorbeelden te hebben.

Martin Hagen: Is het niet de verantwoordelijkheid van de ouders om voor voldoende rust in huis te zorgen?

MK: Het zijn andere tijden geworden.

Martin Hagen: Dat is wel een dilemma. Zo wordt slecht gedrag beloond.

Demet Akpınar: Gitaarles wordt ook door een gitaarleraar gegeven.

Serpil Yüksel: Veel ouders zijn niet in staat om hun kinderen goed te helpen bij het huiswerk en geven de begeleiding noodgedwongen uit handen.

Demet Akpınar: De ouders worden er wel bij betrokken.

RvT: Gaat de mobiele telefoon vaak af?

MK: Vandaag ongeveer dertig keer. Ook communicatie met allochtone ouders is geen probleem als je er de tijd voor neemt.

RvT: Wat zijn de tips voor de SAMS?

MK: Elke school moet een pot geld krijgen voor een huiswerkklas.

Vragen uit de zaal

Chaib Lajlufi: Hoe betaalt het Linnaeus College de huiswerkklas?

Matthijs Kuyper Sr.: Daar is een keuze voor gemaakt binnen het budget van de school. Wij hebben bijvoorbeeld geen bibliotheek maar kiezen voor huiswerkbegeleiders. De leerlingen sturen we naar de stadsbibliotheek als ze een boek moeten lenen.

Discussie en aanvullingen

Martin Hagen wil graag weten welk probleem de SAMS beoogt op te lossen met haar advies. Cora-Yfke Sikkema meldt dat in de nota over beleid ten aanzien van allochtone zelforganisaties is genoemd dat de huiswerkbegeleiding binnen de scholen moet plaatsvinden. De SAMS wil onder andere onderzoeken of dit inderdaad de beste oplossing is.

Abid Azannay van werkgroep Avenir reageert hierop. Zij geven al anderhalf jaar huiswerkbegeleiding, meestal in de avonduren omdat de studenten die de begeleiding verzorgen overdag met hun studie bezig zijn. Dit is een praktisch probleem ten aanzien van begeleiding binnen de schoolgebouwen. René van Trigt vraagt hem of het niet de verantwoordelijkheid van de scholen is. Abid Azannay is van mening dat de verantwoordelijkheid bij beiden ligt. René van Trigt wil graag weten hoe anderen hierover denken. Is het de verantwoordelijkheid van scholen en de gemeente? Mustafa Öal vindt het een taak van iedereen. Je bent van zo tot zo laat op school en daarbuiten is het ook een verantwoordelijkheid van de gemeenschap in de eigen tijd. De problemen moeten worden opgelost. Het Linnaeus College is een goed voorbeeld maar de meeste scholen hebben geen huiswerkklas. Dan moet het vanuit het eigen initiatief komen en het is de taak van de gemeente om dat te faciliteren. Martin Hagen noemt de meerwaarde van de voorbeeldfunctie die binnen allochtone zelforganisaties een rol speelt. Zo kom je ook tot een bredere probleemoplossing. Dit moet vanuit de gemeente betaald worden met een bijdrage van de ouders. Manolya Tosun (Yakamoz) geeft aan dat er een verschil is tussen autochtone en allochtone leerlingen. De communicatie met de ouders bijvoorbeeld. Zij heeft bij Yakamoz de juiste stimulans gevonden. Ze hebben de gemeente hierbij nodig. René van Trigt vraagt of zij als ervaringsdeskundige tips heeft voor de SAMS. Zij denkt dat de SAMS ook met de leerlingen moet gaan praten. Mustafa Öal geeft aan dat er ook een emancipatoire factor bij komt. Er wordt naast huiswerkbegeleiding perspectief geboden. Vanuit een achterstandssituatie wordt toegewerkt naar deelname aan de samenleving in de volle breedte.

Martin Hagen merkt op dat je met huiswerkbegeleiding eigenlijk achter de feiten aanloopt. Het is beter om bijvoorbeeld taalonderwijs te geven aan driejarigen, zodat zij de school niet met een achterstand binnen komen. Onderzoek heeft aangetoond dat dit heel goed kan. Zo ga je aan de voorkant zitten. Kunnen de organisaties dit ook doen? Zeki Köycü vindt dat Yakamoz onvoldoende ervaring heeft met deze materie om daar iets in te betekenen. Chaib Lajlufi vindt het gevaarlijk om zulke jonge kinderen les te gaan geven. Bovendien vindt hij het onderwerp van taalachterstand zeer discutabel. Met voldoende aandacht is deze achterstand snel weg. Martin Hagen is het hier niet mee eens. Hij haalt de uitkomst van de commissie Blok aan waarin genoemd staat dat de taalachterstand vaak met anderhalf jaar aanvangt en opgelopen is tot twee jaar bij het verlaten van de basisschool. René van Trigt Noemt het Opstap project dat hiervoor ontwikkeld is. Antonia van Haaster-Dimitrova geeft aan dat de SAMS zich in dit advies beperkt tot het onderwerp

huiswerkbegeleiding voor de leeftijdsgroep van ongeveer twaalf tot achttien jaar. De taalachterstand is een ander probleem. Er komt waarschijnlijk wel een vervolgadvis over schooluitval. Demet Akpınar geeft aan dat de zelforganisaties een grens hebben in wat zij kunnen doen. Zelforganisaties hebben een signaleringsfunctie maar kunnen niet alles uitvoeren. Er ligt hier een taak voor de overheid. Serpil Yüksel vult aan dat de overheid scholen moet faciliteren om taalachterstanden weg te werken. Matthijs Kuyper Sr. zegt dat taal altijd een belangrijke rol speelt. Waar het om gaat is dat huiswerk tegenwoordig niet meer kan. Ook goed opgeleide ouders hebben geen tijd om hun kinderen te helpen bij hun huiswerk. De locatie Spaarne van het Linnaeus College gaat starten met een systeem zonder huiswerk. Henrianna (?achternaam?) is zelf werkzaam in het onderwijs. Zij geeft aan dat er voor goede begeleiding bij huiswerk echt didactische vaardigheden nodig zijn. Zij merkt zelf al hoe moeilijk het is om een les goed voor te bereiden.

Hilal Duru (Yakamoz) geeft, als oud-leerling van het Linnaeus College en Yakamoz, aan dat zij zonder de begeleiding van zowel Matthijs Kuyper Sr. als Yakamoz waarschijnlijk op straat beland was. Matthijs Kuyper Sr. vindt dit een goede aanleiding om het beschikbare geld half-half te verdelen tussen scholen en eigen initiatieven. Het Linnaeus College wil ook graag allochtone docenten en begeleiders. Zij juichen elk initiatief toe maar willen hun eigen inspanning ook vergoed zien. Het komt nu uit het volledige budget waar bijvoorbeeld ook de huisvesting uit betaald moet worden.

Viviën Nelom vraagt hoe de leerlingen zelf betrokken worden bij dit onderdeel van het schoolprogramma. Demet Akpınar kan melden dat de leerlingen het heel leuk vinden. Ze komen vaak vanaf groep vijf al vragen wanneer ze mogen komen. De lessen zijn minder streng dan op school maar er is meer controle dan thuis.

Elize van der Kraats van de Vrijwilligerscentrale vraagt zich als toehoorder af of het niet in een breder perspectief van maatschappelijke problemen geplaatst kan worden. Huiswerkbegeleiding is maar een onderdeel. Is de benadering zo niet te eenzijdig?

Zeki Köycü geeft aan dat huiswerkbegeleiding andere problemen wegwerkt. Daarbij is er uitwisseling over de leerlingen met andere organisaties als buurtwerk en dergelijke. Zeki Köycü is geen voorstander om bijles binnen de school te geven omdat kinderen dan te lang op school verblijven. Het gaat erom om de kinderen na schooltijd van de straat te houden.

René van Trigt bedankt iedereen voor de bijdragen en attendeert de aanwezigen op de inschrijflijst voor het advies.

Samenvatting door Cora-Yfke Sikkema

Cora-Yfke Sikkema heeft veel belangrijke punten opgeschreven. Vanuit zelforganisaties is er sprake van meer dan huiswerkbegeleiding alleen. De Digitale Oase is een voorbeeld dat samenwerking met scholen is mogelijk is. De commerciële instellingen zijn niet op de hoogte van de activiteiten van zelforganisaties. Dat zou wel moeten. Ook op de website huiswerkbegeleiding.nl staan ze niet genoemd. Zelforganisaties kunnen zich aanmelden. De gemeente heeft een faciliterende verantwoordelijkheid. De SAMS moet op bezoek gaan bij de huiswerkbegeleiding, goede tip. De SAMS moet kleine stapjes nemen en goed bedenken wat zij wil bereiken en tenslotte is er natuurlijk geld voor nodig.

